ΕΡΑΤΩ ΚΟΖΑΚΟΥ-ΜΑΡΚΟΥΛΛΗ

Η τροπολογία ΕΛΑΜ στόχευε στον εκτροχιασμό των διαπραγματεύσεων

ΦΩΤΟ: Γ. ΝΗΣΙΩΤΗΣ

Θα οδηγηθούμε σε περιπέτειες χωρίς λύση

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Στην Αντιγόνη Σολομωνίδου Δρουσιώτου
antigoni.drousiotou@philelefitheros.com

Νιώθει μεγάλη απογοήτευση αλλά και ανησυχεί, γιατί είδε να σύρεται η όλη διαδικασία των διαπραγματεύσεων σε ένα αδιέξοδο από μια εξέλιξη που θα μπορούσε να είχε καταταλεί στη γέννησή της. Πιστεύει ότι η τροπολογία του ΕΛΑΜ στόχευε στον εκτροχιασμό των διαπραγματεύσεων και από τη στιγμή που η άλλη πλευρά πήρε τέτοιο πολιτικό κελεπούρι στα χέρια της, ήταν επόμενο ότι θα το εκμεταλλευόταν πλήρως. Η Ερατώ Κοζάκου-Μαρκουλλή, μέλος της διαπραγματευτικής ομάδας στο Κυπριακό και τέως υπουργός Εξωτερικών, της οποίας τα πρώτα σχόλια προκάλεσαν αντιδράσεις, απευθύνει έκκληση στον Τουρκοκύπριο ηγέτη να επιστρέψει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, γιατί χωρίς λύση θα οδηγηθούμε σε νέες περιπέτειες με απρόβλεπτες συνέπειες.

Αντιδράσεις προκάλεσε η δημόσια τοποθέτησή σας με τη στήριξη των δηλώσεων Ακιντζί, για την τροπολογία που ψήφισε η Βουλή αναφορικά με το ενωτικό δημοψήφισμα.

Ναι, υπήρξαν κάποιες αντιδράσεις που στην ουσία με τιμούν, γιατί προέρχονται από τους ίδιους κύκλους που νυχθημερόν πολεμούν τη λύση. Στόχος τους, μέσα από τη «δολοφονία» χαρακτήρων, είναι η εμπέδωση ενός στάτους κβο που ικανοποιεί τα συμφέροντά τους, το οποίο απεγνωσμένα προσπαθούν να προστατέψουν. Στις 10 Φεβρουαρίου, μόλις πληροφορήθηκα για την τροπολογία του ΕΛΑΜ για το ενωτικό δημοψήφισμα, διέβλεψα αμέσως τους κινδύνους που ελλόχευαν και προχώρησα στο εξής σχόλιο: «Είναι δυστυχώς παρόμοιες συμπεριφορές που διαχρονικά οδήγησαν τον τόπο στη σημερινή τραγωδία. Δεν υπάρχει άλλο περιθώριο. Υποχρέωση όλων να τοποθετηθούμε».

Οι ενέργειες των υποστηρικτών της τροπολογίας καταδεικνύουν μια επικίνδυνη πολιτική εκτροπή στον τόπο μας και υποδηλώνουν ένα κατώτερο των περιστάσεων επίπεδο αντίληψης των κινδύνων που ελλοχεύουν

Συμφωνήσατε, όμως, με τις δηλώσεις του Τουρκοκύπριου ηγέτη.

Όταν είπε ότι η απόφαση της Βουλής είναι ικανή να δυναμιτίσει την εμπιστοσύνη μεταξύ των δύο κοινοτήτων, σε μια χρονική μάλιστα στιγμή που οι συνομιλίες βρίσκονταν σε κομβικό σημείο και μετά την έκκλησή του προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να παρέμβει, έκρινα ότι έπρεπε να παρέμβω για να συμβάλω στην άμεση λήψη μέτρων προς μετριασμό των αρνητικών συνεπειών. Με δική μου τοποθέτηση στο facebook δεν δίστασα να συμφωνήσω με τις αρχικές εκείνες δηλώσεις του Τουρκοκύπριου ηγέτη της 11ης Φεβρουαρίου, γιατί γνώριζα ότι οι προβοκατόρικες ενέργειες του ΕΛΑΜ ήταν ικανές να δυναμιτίσουν το κλίμα εμπιστοσύνης, θέτοντας σε κίνδυνο την όλη προσπάθεια.

Οι αντιδράσεις του κ. Ακιντζί όμως έφεραν τη διακοπή των συνομιλιών.

Οι μετέπειτα, όμως, αντιδράσεις του κ. Ακιντζί, που ήταν μεν αναμενόμενες αλλά υπερβολικές, δεν βοήθησαν στην εκτόνωση της κατάστασης, ιδίως η απομάκρυνσή του από το τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Με τοποθετήσεις μου που ακολούθησαν, έκανα έκκληση στον Τουρκοκύπριο ηγέτη να επιστρέψει στις διαπραγματεύσεις και να συμβάλει στην αποσόβηση της κατάστασης. Δυστυχώς η παράνομη επίσκεψη του Τούρκου υπουργού Εξωτερικών την περασμένη Τρίτη στα κατεχόμενα και οι δηλώσεις που έγιναν πυροδότησαν ακόμα περισσότερο την κατάσταση, με απρόβλεπτες πλέον συνέπειες για το μέλλον των διαπραγματεύσεων. Κάνω ξανά έκκληση προς τον κ. Ακιντζί να επιστρέψει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων και να μην παρασυρθεί από τα εθνικιστικά κόμματα της πλευράς του και από την Τουρκία που βολεύονται με τη μη λύση. Για τους Ελληνοκύπριους και τους Τουρκοκύπριους δεν υπάρχει άλλη επιλογή παρά λύση μέσω διαπραγματεύσεων.

Θεωρείτε σκόπιμη την πρόταση του ΕΛΑΜ, για εκτροχιασμό της διαδικασίας επανένωσης;

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η τροπολογία του ΕΛΑΜ στόχευε στον εκτροχιασμό των διαπραγματεύσεων, γιατί είναι δεδηλωμένη η διαφωνία του ακροδεξιού αυτού κόμματος με τη λύση που επιδιώκεται και τις συνομιλίες που διεξάγονται. Εκείνο που, όμως, προκαλεί απογοήτευση είναι η συμπόρευση όσων κομμάτων στήριξαν την τροπολογία και του Δημοκρατικού Συναγερμού που με την αποχή του επέτρεψε την υιοθέτησή της. Είτε συνειδητοποίησαν τις συνέπειες είτε δεν ήταν σε θέση να τις προβλέψουν, οι ενέργειες των υποστηρικτών της τροπολογίας καταδεικνύουν μια επικίνδυνη πολιτική εκτροπή στον τόπο μας και υποδηλώνουν ένα κατώτερο των περιστάσεων επίπεδο αντίληψης των κινδύνων που ελλοχεύουν. Τέλος, η μη διαβούλευση του κυβερνώντος κόμματος με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για ένα τόσο σοβαρό θέμα αφήνει να αιωρείται ένα βασανιστικό ερωτηματικό. Με ικανοποιεί, πάντως, το γεγονός ότι λήφθηκαν τελικά κάποια μέτρα από τον Δημοκρατικό Συναγερμό, με την πρόταση νόμου που υπέβαλε, και στέλνονται συνεχώς νεότερα μηνύματα για το λανθασμένο της ενέργειας της Βουλής, που κινούνται προς την ορθή κατεύθυνση, τα οποία ελπίζω να συμβάλουν στο να μη χρεωθεί η πλευρά μας την όποια τυχόν κατάρρευση.

Αληθεύει ότι δώσαμε όπλα στις μόνιμες θέσεις των Τουρκοκυπρίων για εγγυήσεις, μια που λένε ότι είναι αναγκαίες επειδή δεν μας εμπιστεύονται λόγω Ένωσης;

Δυστυχώς, ναι. Τόσο η Τουρκία όσο και η τουρκοκυπριακή πλευρά επανέφερναν κατά καιρούς το θέμα της Ένωσης για να δικαιολογήσουν την επιμονή τους για συνέχιση των τουρκικών εγγυήσεων και την παραμονή τουρκικού στρατού στην Κύπρο, ως αποτρεπτική δήθεν δύναμη. Αυτό έγινε και πρόσφατα στο Μοντ Πελεράν 3, όπου η αντιπροσωπεία μας απάντησε με σκωπτική διάθεση, παραπέμποντας σε αδικαιολόγητες φοβίες. Τι να πούμε, όμως, τώρα που λίγες μέρες μετά η Βουλή τους ενίσχυσε, ηθελημένα ή άθελα δεν έχει σημασία, αυτό το επιχείρημα; Ο Τούρκος υπουργός Εξωτερικών στις πρόσφατες δηλώσεις του στην κατεχόμενη Κύπρο δεν δίστασε να εκμεταλλευτεί στο έπακρον αυτή την εξέλιξη.

Κάποιοι διατείνονται ότι δεν θα μπορούμε πλέον να πείσουμε για τις θέσεις μας.

Είναι γεγονός ότι, μετά τα όσα διαδραματίστηκαν στη Βουλή, αιωρείται ένα μεγάλο ερωτηματικό για τα κίνητρα αυτών που ενεπλάκησαν, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, στην υιοθέτηση της τροπολογίας. Εκεί που οι θέσεις μας, ιδιαίτερα για τα θέματα ασφάλειας και εγγυήσεων, κέρδιζαν συνεχώς έδαφος ανάμεσα στα Ηνωμένα Έθνη και ξένες κυβερνήσεις, ήλθε αυτή η σκιά να τις καλύψει. Πολύ αμφιβάλλω αν οι υποστηρικτές της τροπολογίας θα έχουν την τόλμη να αναλάβουν τις ευθύνες των πράξεών τους για τη ζημιά που έχει προκληθεί στις διαπραγματεύσεις, μια και ο στόχος τους, που δεν ήταν άλλος από το να πλήξουν τη διαδικασία, επιτεύχθηκε.

Υπήρχε μια προειλημμένη απόφαση έτσι ώστε να δικαιολογείται η στάση που διατηρεί η τουρκοκυπριακή πλευρά;

Δεν είναι κανείς σε θέση να διαγνώσει αν υπήρχε προειλημμένη απόφαση. Όμως, θα έπρεπε να ήταν προβλεπτό ότι θα αντιδρούσε η άλλη πλευρά στην προβοκατόρικη ενέργεια του ΕΛΑΜ. Από τη στιγμή που η άλλη πλευρά πήρε τέτοιο πολιτικό κελεπούρι στα χέρια της, ήταν επόμενο ότι θα τύγχανε πλήρους εκμετάλλευσης -που τελικά έτυχε. Όμως, η δικαιολόγηση της στάσης της τουρκοκυπριακής πλευράς από τον κ. Ακιντζί έχει τα όριά της και οι δηλώσεις κατά την επίσκεψη του Τούρκου υπουργού Εξωτερικών καταδεικνύουν ότι άλλες σκοπιμότητες τελικά υπερίσχυσαν.

Θέλει να εξασφαλίσει πόντους στην ασφάλεια;

Τόσο η Τουρκία όσο και ο Τουρκοκύπριος ηγέτης, εκμεταλλευόμενοι το δώρο που κάποιοι δικοί μας τους χάρισαν, έκτισαν ήδη, δυστυχώς, πάνω στα επιχειρήματά τους για διατήρηση των εγγυήσεων και της στρατιωτικής παρουσίας της Τουρκίας και αυτό ήταν ολοφάνερο, ιδίως μέσα από τις πρόσφατες δηλώσεις του Μεβλούτ Τσαβούσογλου στα κατεχόμενα.

Καταλάβαμε τη βαρύτητα που έχει το θέμα του ενωτικού δημοψηφίσματος για την τουρκοκυπριακή κοινότητα;

Ορισμένοι γνωρίζουμε εδώ και χρόνια πόσο για τους Τουρκοκύπριους το θέμα της Ένωσης αποτελεί διαχρονικά πηγή υπαρξιακής ανησυχίας. Άλλοι, όμως, συνειδητά ή ασυνείδητα, το υποβαθμίζουν. Στόχος δεν είναι η διαγραφή της ιστορίας του ενωτικού δημοψηφίσματος, η οποία ήδη διδάσκεται στα σχολεία. Το να αναδεικνύεται, όμως, με τον τρόπο που προωθήθηκε από το ΕΛΑΜ και τους συνοδοιπόρους του, ιδιαίτερα την ώρα που προσπαθούμε να επανενώσουμε την πατρίδα μας και να συμβιώσουμε με τους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας, ξεφεύγει από τα όρια της λογικής και μόνο ως διπλωματική μυωπία και πολιτικός νανισμός μπορεί να χαρακτηριστεί.

ΟΙ ΗΓΕΤΕΣ ΝΑ ΔΩΣΟΥΝ ΕΛΠΙΔΑ

Τι δείχνουν οι δημόσιες δηλώσεις αυτών των ημερών και στις δύο πλευρές;

Λέχθηκαν πολλά και βαριά αυτές τις μέρες και αυτό δεν βοηθά την όλη κατάσταση. Όμως, πιστεύω ότι στο διάστημα των 23 μηνών αφότου ξεκίνησαν οι διαπραγματεύσεις, δημιουργήθηκε μια ανθρώπινη σχέση μεταξύ των δύο ηγετών, πέραν από το τυπικό των συνομιλιών. Εύχομαι αυτή η σχέση, αλλά και η κατανόηση ότι χωρίς λύση θα οδηγηθούμε σε νέες περιπέτειες με απρόβλεπτες συνέπειες, να βοηθήσει να ξανακολληθεί το γυαλί, που σίγουρα ράγισε ως αποτέλεσμα των τελευταίων δυσάρεστων εξελίξεων. Εύχομαι, έστω και την ύστατη στιγμή, οι δύο ηγέτες να δώσουν ξανά την ελπίδα στον λαό μας, γιατί θα ήταν πραγματικά μεγάλο κρίμα τόσος κόπος, τόση προσπάθεια να εξανεμισθούν για ένα τέτοιο παρωχημένο γεγονός και όχι ως αποτέλεσμα ενός πραγματικού αδιεξόδου σε θέματα ουσίας, μετά την εξάντληση όλων των δυνατοτήτων για επίτευξη λύσης.

ΟΙ ΠΡΩΤΙΕΣ ΔΕΝ ΜΕ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΝ

Θα είστε υποψήφια στις Προεδρικές του 2018, λέγεται ότι κάνετε ανοίγματα στο ΑΚΕΛ για Προεδρικές;

Τα περί ανοιγμάτων στο ΑΚΕΛ τα προσπερνώ γιατί δεν είναι του χαρακτήρα μου. Ό,τι κάνω εκπορεύεται από τη συνείδησή μου και όχι από σκοπιμότητες. Με το ΑΚΕΛ είχα διαχρονικά άριστες σχέσεις, το ίδιο και με άλλα πολιτικά κόμματα. Υπενθυμίζω ότι διορίστηκα πρέσβης στην Ουάσιγκτον από τον Πρόεδρο Κληρίδη και υπουργός Εξωτερικών πρώτη και δεύτερη θητεία από τους Προέδρους Παπαδόπουλο και Χριστόφια, αντίστοιχα. Συμμετείχα δε στις διαπραγματεύσεις για το Κυπριακό τόσο επί Προέδρου Χριστόφια όσο και τώρα επί Προέδρου Αναστασιάδη.

Έχετε μάθει στις πρωτιές, πρώτη γυναίκα πρέσβης στις ΗΠΑ, πρώτη γυναίκα υπουργός Εξωτερικών και τώρα ... Προεδρία της Δημοκρατίας;

Έχω επανειλημμένα δηλώσει ότι ουδέποτε έθεσα στόχους εκ των προτέρων, ούτε όταν έγινα η πρώτη γυναίκα πρέσβης στις ΗΠΑ, ούτε όταν έγινα η πρώτη και μόνη μέχρι σήμερα γυναίκα υπουργός Εξωτερικών. Οι πρωτιές δεν με ενδιαφέρουν, ούτε αποτελούν φιλοδοξία μου. Στόχος μου ήταν και παραμένει να μπορώ να συμβάλω στην απελευθέρωση και επανένωση του τόπου μου και αισθάνομαι πολύ έντονα αυτή την ευθύνη της δικής μου γενιάς. Επομένως, τα περί υποψηφιότητας δεν είναι του παρόντος, γιατί προέχει η διάσωση της διαδικασίας των διαπραγματεύσεων, στην οποία είμαι απόλυτα προσηλωμένη. Ένα είναι σίγουρο, ότι θα συνεχίσω να αγωνίζομαι μέχρι το όραμα μιας επανενωμένης πατρίδας, που μοιράζομαι με πολλούς συμπατριώτες μας, το όραμα για μια σύγχρονη ευρωπαϊκή Κύπρο με κοινωνικό πρόσωπο και ανάπτυξη και απαλλαγμένη από τη διαφθορά, μια Κύπρο της πλήρους ισότητας των φύλων και ευκαιριών για τους νέους ανθρώπους, να γίνει πραγματικότητα.

Ένα ακροδεξιό κόμμα έγινε ρυθμιστής και δολοφόνος των συνομιλιών

Χάθηκε ο σεβασμός και η χημεία των ηγετών, ξεκίνησε, έστω και έμμεσα το παιχνίδι της επίρριψης ευθυνών;

Φτάσαμε σ' ένα κομβικό σημείο των διαπραγματεύσεων, ιδιαίτερα μετά τη Διάσκεψη για την Κύπρο, που και η Τουρκία βρίσκεται στο τραπέζι και οι απαράδεκτες απαιτήσεις της μπαίνουν πλέον κάτω από το επικριτικό μικροσκόπιο της διεθνούς κοινότητας. Αυτό το κρίσιμο στάδιο επέλεξαν οι πολέμιοι της λύσης να κτυπήσουν με το ενωτικό δημοψήφισμα, φέρνοντας θύελλα στις διαπραγματεύσεις, ενώ απελευθέρωσαν, ταυτόχρονα, την Τουρκία από την πίεση που συσσωρευόταν γύρω από τις θέσεις της. Είναι στο χέρι των δύο ηγετών να αρθούν στο ύψος των περιστάσεων, να βάλουν στην άκρη την όποια επίρριψη ευθυνών και να βρουν τρόπους για συνέχιση της διαδικασίας.

Νιώθετε απογοήτευση;

Για πρώτη φορά νιώθω μεγάλη απογοήτευση αλλά και ανησυχία, γιατί είδα να σύρεται η όλη διαδικασία σε ένα αδιέξοδο από μιαν εξέλιξη που θα μπορούσε κάλλιστα να είχε προβλεφθεί ή να είχε καταταλεί στη γέννησή της, μη επιτρέποντας σε ένα ακροδεξιό κόμμα να αποτελέσει στο τέλος της ημέρας, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, τον ρυθμιστή και τελικά δολοφόνο της πορείας των συνομιλιών.

Οι αντιδράσεις Ακιντζί ήταν μεν αναμενόμενες αλλά υπερβολικές και δεν βοήθησαν στην εκτόνωση της κατάστασης. Ιδίως η απομάκρυνσή του από το τραπέζι των διαπραγματεύσεων

Δεν έχω πεισθεί ότι το Κυπριακό είναι στις προτεραιότητες Ερντογάν

Ποια τα μεγάλα ανοικτά ζητήματα και πού σκοντάφτουν;

Υπάρχουν ανοικτά θέματα τόσο στο κεφάλαιο της διακυβέρνησης, ιδίως όσον αφορά στην εκτελεστική εξουσία και την αποτελεσματική συμμετοχή στα όργανα της ομοσπονδιακής κυβέρνησης, όσο και στο περιουσιακό και το εδαφικό, καθώς και στο μεγάλο θέμα της ασφάλειας και των εγγυήσεων. Τα προβλήματα είναι γνωστά εδώ και δεκαετίες, γιατί εκεί πάντα σκόνταφταν οι διαπραγματεύσεις και έχουν να κάνουν κυρίως με τον τρόπο που η τουρκοκυπριακή πλευρά ερμηνεύει την πολιτική ισότητα και τη διζωνικότητα, αλλά και με την επιμονή της Τουρκίας να διαιωνίσει τον έλεγχο και τη στρατιωτική της παρουσία στο νησί.

Μπορεί να γεφυρωθεί η μεγαλύτερη διαφορά στο περιουσιακό, που είναι το ποιος θα έχει τον πρώτο λόγο στο δικαίωμα αποκατάστασης της περιουσίας;

Το περιουσιακό είναι το κεφάλαιο με τον μικρότερο αριθμό συγκλίσεων, γιατί είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με το εδαφικό, όπου δυστυχώς, παρά την κάποια πρόοδο που έχει επιτευχθεί με την κατάθεση χαρτών, δεν έχουμε ακόμα εικόνα της έκτασης επίλυσης του περιουσιακού μέσω της επιστροφής εδαφών κάτω από ελληνοκυπριακή διοίκηση. Εμείς επιμένουμε στη μέγιστη δυνατή επιστροφή Ελληνοκύπριων εκτοπισμένων και στην αποκατάσταση των περιουσιών τους μέσω των εδαφικών προσαρμογών, αλλά και στη διασφάλιση του δικαιώματος των ιδιοκτητών που θα επιλέξουν την αποκατάσταση των περιουσιών τους και την επιστροφή να το πράξουν, στα εδάφη που θα παραμείνουν κάτω από τουρκοκυπριακή διοίκηση. Γι' αυτό επιμένουμε ότι τον πρώτο λόγο θα πρέπει να τον έχει ο ιδιοκτήτης, ενώ η άλλη πλευρά επιμένει την προτεραιότητα να έχει ο χρήστης. Έχω την πεποίθηση ότι με καλή θέληση θα μπορούσαν να βρεθούν γεφυρωτικές λύσεις που να λαμβάνουν υπόψη τις ανησυχίες τόσο των Τουρκοκυπρίων όσο και των Ελληνοκυπρίων στα θέματα του περιουσιακού, με προοπτική τη μελλοντική συμβίωση σε μια επανενωμένη πατρίδα.

Πού αποδίδετε την αποτυχία του Μοντ Πελεράν;

Δεν θα μιλούσα για αποτυχία -μάλλον για το αντίθετο πρόκειται- γιατί όλα αυτά τα στάδια, δηλαδή Μοντ Πελεράν 1, 2 και 3 και Γενεύη, ήταν απαραίτητα για να προχωρήσει η διαδικασία. Αποτελεί γεγονός ότι είναι μέσα από αυτές τις διαδικασίες που φτάσαμε στον πυρήνα του Κυπριακού με τα πιο ακανθώδη θέματα, πολλά από τα οποία για πρώτη φορά συζητούνται, και ότι θα συνεχίσουμε να αντιμετωπίζουμε δυσκολίες μέχρι να βρεθούν οι απαραίτητες συγκλίσεις. Χρειάζεται επιμονή και στοχοπροσήλωση για να σημειωθεί η όποια πρόοδος, όπως με την κατάθεση χαρτών ή την παρουσία της Τουρκίας και της ΕΕ στο τραπέζι της διαπραγμάτευσης. Είναι αυτή την πρόοδο που είδαν κάποια πολιτικά κόμματα και στόχευσαν στον εκτροχιασμό της διαδικασίας.

Η επιμονή της Τουρκίας για τις 4 ελευθερίες ΕΕ είναι το κύκνειο άσμα των συνομιλιών;

Το θέμα δεν αφορά τις διαπραγματεύσεις για το Κυπριακό, αλλά την ίδια την ΕΕ και υπάρχουν μηχανισμοί για τυχόν συζήτησή του, όπως οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις, ο εκσυγχρονισμός της τελωνειακής ένωσης ή οι διαπραγματεύσεις για τη συμφωνία κατάργησης θεωρήσεων. Η απαίτηση της Τουρκίας να εξεταστεί κατά προτεραιότητα η πλήρης εξίσωση των δικαιωμάτων των Τούρκων υπηκόων με τα δικαιώματα που απολαμβάνουν οι Έλληνες πολίτες στην Κύπρο, που είναι βέβαια πολίτες της ΕΕ, δεν αφήνει περιθώρια οποιασδήποτε συζήτησης και τυχόν επιμονή της θα οδηγήσει με βεβαιότητα τις διαπραγματεύσεις σε αδιέξοδο.

Συμφωνείτε με την ανάλυση ότι έχοντας την προσοχή του στις εσωτερικές πολιτικές εξελίξεις αλλά και τον πονοκέφαλο από τις τρομοκρατικές επιθέσεις, ο Ερντογάν δεν αναμένεται να κάνει κίνηση στο Κυπριακό μέχρι να ξεκαθαρίσει το τοπίο με τις συνταγματικές αλλαγές στην Τουρκία;

Συμμερίζομαι πλήρως αυτή την άποψη. Αλλά και μετά την τυχόν υιοθέτηση των συνταγματικών μεταρρυθμίσεων, ο Πρόεδρος Ερντογάν, οπλισμένος με τις υπερεξουσίες που θα αποκτήσει, εκτιμώ ότι δεν θα είναι διατεθειμένος να θυσιάσει τα κυπριογενή συμφέροντα στα οποία έχει επενδύσει τις τελευταίες δεκαετίες και να εγκαταλείψει τις μακροχρόνιες βλέψεις της Τουρκίας στην Κύπρο.

Πώς θεωρείτε ότι θα προχωρήσει μετά το δημοψήφισμα;

Με όλα αυτά τα καυτά θέματα που έχει να αντιμετωπίσει η Τουρκία (τρομοκρατία, Συρία, Κουρδικό και άλλες εντάσεις στην περιοχή), είναι απρόβλεπτο πώς ο Πρόεδρος Ερντογάν θα προχωρήσει μετά το δημοψήφισμα, που αποτελεί καθοριστική ημερομηνία για το μέλλον της χώρας και της περιοχής. Προσωπικά δεν έχω πεισθεί ότι το Κυπριακό είναι στις προτεραιότητες του Ερντογάν, ο οποίος, σύμφωνα με τη δική μου εκτίμηση, βολεύεται και με τη λύση (τουρκικών βέβαια προδιαγραφών) και με τη μη λύση (διχοτόμηση ή προσάρτηση).

Κάποιοι μιλούν για σχέδιο Β της Τουρκίας που ήδη ξεκίνησε.

Ήδη η Τουρκία άρχισε τα σχέδια ενσωμάτωσης των κατεχομένων με τη μεταφορά νερού και τους σχεδιασμούς για τη μεταφορά ηλεκτρισμού. Έχει ήδη μεταφέρει πληθυσμό για αλλοίωση του δημογραφικού χαρακτήρα και έχει προβεί σε τεράστιες επενδύσεις. Στόχος της, κατά την άποψή μου, είναι η μελλοντική προσάρτηση των κατεχομένων και αυτό θα πρέπει να το αντιληφθούν οι Τουρκοκύπριοι συμπατριώτες μας και να κινηθούν μαζί μας για την επανένωση της κοινής μας πατρίδας.

Υπάρχει η εντύπωση ότι στόχος είναι η προσπάθεια να εξαντλήσει σύντομα την προοπτική της και να ξεκινήσει η προεδρολογία.

Αν δεν υπάρξει σύντομα επανεκκίνηση των διαπραγματεύσεων, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι θα οδηγηθούμε σε ένα παρατεταμένο αδιέξοδο, το οποίο αναπόφευκτα θα φέρει στο προσκήνιο το θέμα των προεδρικών εκλογών και η προοπτική λύσης θα τεθεί στο περιθώριο. Αυτό θα αποτελέσει μια δυσάρεστη εξέλιξη με απρόβλεπτες συνέπειες για πολλά θέματα που μπορεί να επηρεασθούν από μια τέτοια εξέλιξη, περιλαμβανομένου και του θέματος της εκμετάλλευσης των υδρογονανθρακικών μας πόρων στην Κυπριακή ΑΟΖ.